

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/36/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119200054
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Topoľančík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5119200054.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Topoľančíka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcov: 1/ A. B. C., D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX D. a 2/ F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX D., obaja žalobcovia právne zastúpení Advokátskou kanceláriou M Kojtalová, s.r.o., so sídlom Antona Bernoláka 51, 010 01 Žilina, IČO: 47 258 608 proti žalovaným: 1a/ F. G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. H. XXXX/XX, XXX XX I., 1b/ J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. H. XXXX/XX, XXX XX I., 1c/ A. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. H. XXXX/XX, XXX XX I., 2/ MGM & partners s.r.o., so sídlom Rastislavova 1/2112, 921 01 Piešťany, IČO: 36 225 738, žalovaní v rade 1a/ a 2/ právne zastúpení Advokátskou kanceláriou LALINSKÝ ADVOKÁT s.r.o., so sídlom Kálov 653/23-2, 010 01 Žilina, IČO: 47 253 096, 3/ F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. L. XXX, o určenie neplatnosti dražby, o odvolaní žalovaných 1a/, 1b/, 1c/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 4C/1/2019-786 zo dňa 03. októbra 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobcom 1/ a 2/ priznáva proti žalovaným 1a/, 1b/, 1c/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Žalobcom 1/ a 2/ proti žalovanému 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“, príp. „okresný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom určil, že dobrovoľná dražba, ktorej priebeh bol osvedčený Notárskou zápisnicou sp. zn. N 371/2018, NZ 32926/2018, NCRIs 33521/2018 zo dňa 05.10.2018 spísanou F. M. A., notárom, vykonaná dňa 05.10.2018 o 11,00 hod. v priestoroch budovy Europalace nachádzajúcej sa na ul. Vysokoškolákov 33, 010 01 Žilina, na IV. poschodí, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX v k.ú. D. a to: pozemok CKN parcela č. 1788/173 - trvalé trávne porasty o výmere 500 m², je neplatná (výrok I. odvolaním napadnutého rozsudku), rozhodol, že žalobcovia 1/ a 2/ majú voči žalovaným 1a/ až 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II. odvolaním napadnutého rozsudku) a súčasne rozhodol, že štát - Slovenská republika má nárok na náhradu trov konania - trov konania štátu voči žalovaným v rade 1a/ až 3/ v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III. odvolaním napadnutého rozsudku).

2. Žalobcovia sa svojou žalobou proti žalovaným (žalovaní 1a/, 1b/, 1c/ ako právni nástupcovia pôvodného veriteľa a navrhovateľa dražby, žalovaný 2/ ako dražobník a žalovaný 3/ ako vydražiteľ) domáhali určenia, že dobrovoľná dražba, ktorej priebeh bol osvedčený Notárskou zápisnicou sp. zn. N 371/2018, NZ 32926/2018, NCRIs 33521/2018 zo dňa 05.10.2018 spísanou F. M. A., notárom, vykonaná

dňa 05.10.2018 o 11,00 hod. v priestoroch budovy Europalace nachádzajúcej sa na ul. Vysokoškolákov 33, 010 01 Žilina, na IV. poschodí, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX v k.ú. D. a to: pozemok CKN parcela č. 1788/173 - trvalé trávne porasty o výmere 500 m², je neplatná. Dôvody neplatnosti vzhľadali v neplatnosti zmluvy o pôžičke (reálne neposkytnutie peňazí + jej nepodpísanie žalobkyňou 1/ ako ručiteľkou), v neplatnosti záložnej zmluvy (zabezpečenie neplatného záväzku + jej nepodpísanie žalobkyňou 1/ ako záložcom), ako aj nesplnenie iných podmienok pre vykonanie dražby (námietka voči stanoveniu všeobecnej hodnoty predmetu dražby).

3. Súd prvej inštancie, majúci za splnené procesné podmienky prípustnosti žaloby (jej včasnosť, existenciu naliehavého právneho záujmu, ako aj okruh osôb vystupujúcich v konaní) po vykonaní dokazovania konštatoval, že medzi žalobcom 2/ ako dlžníkom a pôvodným žalovaným 1/ ako veriteľom bola dňa 10.08.2016 platne uzatvorená písomná zmluva o pôžičke, na základe ktorej veriteľ požičal dlžníkovi finančné prostriedky, ktoré dlžník aj reálne prevzal (keď uvedené potvrdil sám žalobca 2/ ako obžalovaný v trestnom konaní vedenom pred Špecializovaným trestným súdom v Pezinku sp. zn. 14T/6/2023). Skutočnosť, či predmetnú zmluvu podpísala aj žalobkyňa 1/ v postavení ručiteľa, nepovažoval relevantnú pre rozhodnutie.

3.1. Vychádzajúc z výsledkov nariadeného znaleckého dokazovania však vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon záložnú zmluvu („zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 10.08.2016“), ktorej vklad bol povolený do katastra pod V 7134/2016, nakoľko súdom ustanovená znalkyňa v znaleckom posudku č. 1/2023 zo dňa 05.05.2023 (č.l. 461 a nasl.) dospela k záveru, že sporné podpisy žalobkyne 1/ na písomnostiach - na zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 10.08.2016, návrhu na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností zo dňa 10.08.2016 - nie sú pravými podpismi žalobkyne 1/ a ani podpis v osvedčovacej knihe podpisov za rok 2016 nie je pravým podpisom žalobkyne 1/. Poukázal na to, že na námietky žalovaných (či je vylúčené, aby žalobkyňa 1/ nemohla úmyselne podpísať listinu iným spôsobom, ako sa obvykle podpisovala) znalkyňa zaslala odborné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že v prípade sporných podpisov neboli zistené znaky poukazujúce na úmyselne pozmenený podpis. Opätovne znalkyňa uviedla, že sporné podpisy nie sú pravými podpismi pisateľky, od ktorej boli predložené porovnávacie podpisy (t.j. žalobkyne 1/). Uvedené odborné vyjadrenie znalkyne zo dňa 14.09.2023 bolo doručené stranám sporu, resp. ich zástupcom. K uvedenému odbornému vyjadreniu znalkyne sa žalovaní žiadnym spôsobom nevyjadrili, nenavrhl, nepredložili žiadne dôkazy (nenavrhl ani výsluch znalkyne, ani prípadne nové znalecké dokazovanie).

3.2. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie vyslovil záver, že žalobkyňa 1/ ako výlučný vlastník nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom dražby, záložnú zmluvu zo dňa 10.08.2016 nepodpísala, neprejavila vôľu, nedala súhlas na zriadenie záložného práva, a teda právny úkon zmluvy o zriadení záložného práva je absolútne neplatným právnym úkonom od začiatku (ex tunc) a nemôžu nastať právne následky, ktoré sa na právny úkon viažu. Záložné právo teda platne nevzniklo, a preto nemohla platne prebehnúť ani dobrovoľná dražba. S poukazom na absolútnu neplatnosť záložnej zmluvy súd prvej inštancie určil neplatnosť predmetnej dobrovoľnej dražby konanej dňa 05.10.2018 s tým, že rozhodnutím súdu o neplatnosti dražby zanikajú účinky príklepu ku dňu udelenia príklepu, čo v praxi znamená obnovenie vlastníckeho práva predchádzajúceho vlastníka.

3.3. Zároveň konštatoval, že už nebolo potrebné zaoberať sa ďalšími dôvodmi neplatnosti záložnej zmluvy (že záložná zmluva neobsahovala zákonné náležitosti v zmysle ust. § 151b Občianskeho zákonníka), ani ďalšími dôvodmi, o ktoré žalobcovia opierali dôvodnosť podanej žaloby. Mal za to, že žalobca môže uplatniť aj viacero dôvodov neplatnosti dražby, (teda skutkovo vymedziť viac konkrétnych porušení zákona, ktoré ho vedú k názoru o neplatnosti dražby), avšak pre záver o neplatnosti dražby stačí preukázanie opodstatnenosti čo len jedného z uvedených dôvodov a ďalšími sa súd nemusí už zaoberať. Pokiaľ teda žalobkyňa 1/ v konaní tvrdila, že nepodpísala ani zmluvu o pôžičke v pozícii ručiteľa, uvedené nebolo relevantné pre rozhodnutie v danej veci, pretože súd mal z vykonaného dokazovania preukázané platné uzavretie zmluvy o pôžičke medzi žalobcom 2/ ako dlžníkom a pôvodným žalovaným 1/ ako veriteľom. Okrajovo však súd prvej inštancie k poukazu žalobcov na námietky vznesené v rámci konania o dražbe týkajúce sa ocenenia nehnuteľnosti uviedol, že ak vlastník nehnuteľnosti (predmetu dražby) požiadala o nový znalecký posudok, bol dražobník povinný zabezpečiť nový znalecký posudok. Ak uvedené nezabezpečil, porušil ustanovenia zákona a to § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách.

3.4. Osobitne vo svojom rozsudku súd prvej inštancie zdôvodnil zamietnutie návrhu žalovaných na vykonanie dôkazov - výsluch žalobcu 2/ a výsluch svedka N. D., nakoľko ich nepovažoval za potrebné a relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, ako aj nadbytočné, keď prípadné vykonanie navrhnutého dôkazu by nevedlo k inému rozhodnutiu súdu vo veci samej. S poukazom na výsledky znaleckého

dokazovania nepovažoval za potrebný vykonať výsluch pracovníčky notárskeho úradu N. D., u ktorej údajne sa mali overovať podpisy na zmluvách. Za potrebný nepovažoval vykonať ani výsluch žalobcu 2/ s poukazom na rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu, kde žalobca 2/ po vyhlásení viny potvrdil skutočnosti, ktoré v tomto konaní popieral. Žalobca 2/ v trestnom konaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe, t.j. že si požičal finančné prostriedky od pôvodného žalovaného 1/, trestný súd nemal pochybnosti o výške požičaných súm, pričom obžalovaný výšku požičaných súm nerozporoval z hľadiska posudzovania viny, ktorú obžalovaný vyhlásením doznal. Zároveň v trestnom konaní sa neriešila otázka platnosti záložnej zmluvy, nevykonávalo sa dokazovanie v tomto smere.

3.5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, podľa zásady úspechu v konaní a priznal úspešným žalobcom náhradu trov konania proti neúspešným žalovaným v rozsahu 100 % (výrok II.)

3.6. Aplikujúc rovnaké procesné ustanovenia súd zaviazal v spore neúspešných žalovaných tiež na náhradu trov konania štátu, ktoré boli vynaložené na trovy dôkazu (znalecké dokazovanie), a to v rozsahu 100 % (III. výrok).

4. V zákonnej lehote podali žalovaní 1a/, 1b/, 1c/ a 2/ (ďalej aj len ako „žalovaní“) prostredníctvom advokáta proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie z dôvodov vymedzených v § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ , g/ a h/ Civilného sporového poriadku.

4.1. V prvom rade namietali, že konajúci súd najmä nesprávne vyhodnotil skutkový a právny stav veci a nevykonaním navrhnutých dôkazov, ktoré boli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Žalovaní uviedli, že zo strany súdu prvej inštancie bol zamietnutý návrh na vykonanie dôkazov, a to výsluch žalobcu 2/ a výsluch svedka N. D., ktorá osvedčovala sporné podpisy žalobkyne 1/ na dokumentoch. Namietali, že takýmto zamietnutím návrhu došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces, keďže súd má povinnosť vykonať všetky dostupné dôkazy, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie vo veci, pričom je nepochybné, že návrhy na výsluch žalobcu 2/ a svedka takýmito dôkazmi sú. Mali za to, že výlučne táto svedkyňa mohla potvrdiť, kto prišiel so spornou listinou a komu overovala podpis. Podľa článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach má každý právo na spravodlivé konanie, čo zahŕňa právo na predkladanie dôkazov, ktoré môžu byť rozhodujúce pre výsledok veci. V zamietnutí návrhu žalovaných na výsluch svedka a žalobcu 2/ potom vzhľadali zásah do ich práva. Mali za to, že výsluch týchto osôb mal zásadný význam pre potvrdenie pravosti podpisov na listinách, ktoré sú základom dobrovoľnej dražby. V tomto kontexte poukázali na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (Barbulescu v. Rumunsko, 2017), že zamietnutie rozhodujúceho dôkazu bez riadneho odôvodnenia môže byť porušením článku 6, ako aj prípad Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugalsko (2018), v ktorom ESĽP zdôraznil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa povinnosť súdu riadne zvážiť všetky relevantné návrhy strán sporu, čo sa však v prípade žalovaných nestalo. Výsluch svedka - N. D. mohol potvrdiť alebo vylúčiť pravosť podpisu žalobkyne 1/, čo je zásadné pre určenie platnosti právneho úkonu. Toto potvrdenie by zásadne spochybnilo tvrdenia žalobkyne 1/, že podpis nie je pravý, a tým by podporilo platnosť napadnutých právnych úkonov. Súčasťou procesnej obrany žalovaných bolo tvrdenie, že podpis bol overený pracovníčkou notárskeho úradu v súlade so zákonom. Bez vykonania výsluchu tejto pracovníčky nie je potom možné považovať skutkový stav za dostatočne objasnený. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/233/2010 zdôraznili dôležitosť vykonania dôkazov, ktoré môžu byť zásadné pre skutkový stav veci, ako aj rozhodnutie R 58/2021, ktoré jasne zavádza právo strany konania na vypočutie svedkov, pokiaľ ide o zásadné okolnosti sporu, pričom v tomto rozhodnutí sa uvádza, že „Zamietnutie dôkazného návrhu musí byť riadne odôvodnené“. Žalovaní majú však za to, že súd prvej inštancie zamietnutie návrhu riadne neodôvodnil, a teda majú za to, že napádaný rozsudok by mal byť odvolacím súdom zrušený. V kontexte uvedeného mali žalovaní za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým záverom a následne k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, čo tiež súvisí, okrem iného, aj s nevykonaním navrhovaných dôkazov. Vychádzajúc z uvedeného namietali, že konajúci súd im aj týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnili im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4.2. Žalovaní mali tiež za to, že súd prvej inštancie sa tiež nedostatočne zaoberal ich námietkami k znaleckému posudku č. 1/2023 dňa 05.05.2023 a len mechanicky bez hlbšej analýzy prevzal tvrdenia znalkyne, čo žalovaní považujú taktiež za porušenie práva na spravodlivý proces. Opätovne (ako v konaní pred súdom prvej inštancie) poukázali na skutočnosť, že v objektívnom a čo najpresnejšom

porovnávaní podpisov a ich vyhodnotenia, sa porovnávajú popisy osoby z 15 - 20 listín, ktoré vznikli v približne rovnakom období. Na základe vyššie uvedeného žalovaní namietali, že postup znalkyne v predmetnej veci nebol úplne správny, keďže porovnávala podpisy z iného obdobia a iba päť podpisov žalobkyne 1/ z roku 2016. Tiež namietali, že znalecký posudok č. 1/2023 znalkyne A. D. O. po formálnej stránke nie je v súlade s vykonávacou vyhláškou č. 490/2004 Z.z., a to najmä v časti pracovných postupov, niektorých metód, obsahu a formy posudkovej časti znaleckého posudku. Dôkazovú časť znaleckého posudku č. 1/2023 považovali za nezrozumiteľnú, nepostačujúcu, dôkazné tvrdenia vnímali ako nepresné a nepravdivé, používanú terminológiu za neurčitú a nejasnú, na základe čoho považovali znalecký posudok za ťažko preskúmateľný. Žalovaní poukázali aj na to, že pokiaľ znalkyňa v závere uvádza, že nejaký podpis pravdepodobne nie je pravým podpisom danej osoby, tak toto tvrdenie je možné uviesť iba v prípade, ak znalec zistil prevažné rozdielne znaky, čo však podľa názoru žalovaných nie je splnené. V danom prípade majú žalovaní za to, že bolo na mieste, aby sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či je vylúčené, že sa podpisom ako je na spornej listine uvedené, nemohla žalobkyňa podpísať úmyselne sama, a to zámerne iným spôsobom ako sa obvykle podpisovala, a to aj s prihliadnutím na všetky okolnosti, ktoré vyšli najavo v konaní, t.j. najmä trestné stíhanie žalobcu 2/. Vyššie uvedené tvrdenie podľa žalovaných dokazuje aj skutočnosť, že žalobca 2/ bol odsúdený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo dňa 07.02.2024 pre obzvlášť závažný zločin podvodu, v súbehu s pokračovacím prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky, a teda je vysoko pravdepodobné, že v tejto prejednávanej veci došlo zo strany žalobkyne 1/, ako dcéry žalobcu 2/, k zámernému vyhotoveniu iného podpisu, ako je štandardný podpis žalobkyne 1/, poprípade bol podpis vyhotovený žalobcom 2/. Žalovaní majú však každopádne za to, že žalobkyňa 1/ bola s prípadným konaním žalobcu 2/ uzrozmeneá a súhlasila s ním.

4.3. Ďalej žalovaní namietali nepreskúmateľnosť rozsudku a v tej súvislosti porušenie základného práva žalovaných na súdnu a inú právnu ochranu, garantované v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj právo na spravodlivý proces garantované v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Citovali ustanovenie § 220 ods. 2 CSP a závery právnej vedy a judikatúry ohľadne riadneho a náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia s tým, že „riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. (I. ÚS 236/06).“ Mali za to, že súd sa vo svojom odôvodnení nijako alebo len okrajovo zaoberal ich argumentami, a to vadami znaleckého posudku a taktiež nedostatočne odôvodnil zamietnutie návrhu na vykonanie dôkazov, a to výsluch žalobcu 2/ a výsluch svedkyne D..

4.4. Taktiež namietali, že prvostupňový súd zrejme opomenul vykonať svoju procesnú povinnosť predpísanú v § 181 ods. 2 CSP, a to určiť, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 236/2010 (s. 12, bod 4.), podľa ktorého spôsobuje porušenie § 181 ods. 2 CSP v činnosti súdu nepredvídateľnosť súdneho rozhodnutia, nakoľko účelom cit. ustanovenia CSP je vytvorenie možnosti pre strany konania vo zvýšenej miere reagovať na tie nejasné, resp. sporné otázky, ktoré súd pokladá za najvýznamnejšie. Ak by bol prvostupňový súd postupoval podľa § 181 ods. 2 CSP v intenciách novej judikatúry Najvyššieho súdu SR, boli by žalovaní mohli venovať náležitú zvýšenú pozornosť a potrebný priestor na pojednávaní tým skutkovým, resp. právnym otázkam, ku ktorým zaujímajú postoj v podanom odvolaní. Pretože súd neuplatnil svoju procesnú povinnosť podľa § 181 ods. 2 CSP, žalovaní zamerali svoju procesnú aktivitu na pojednávaní k iným právne relevantným okruhom, čo malo bez väčších pochybností vplyv na rozhodnutie súdu vo veci samej. Pokiaľ súd neoboznámil strany konania (teda i žalovaných) na pojednávaní s predbežným zhrnutím sporných a nesporných skutkových okolností, a tiež predbežným náhľadom na to, ktoré z navrhnutých dôkazov (ne)treba vykonať, porušil súd svoju povinnosť a v tomto dôsledku žalovaní nemali možnosť prispôbiť realizáciu svojich procesných práv a vo zvýšenej miere reagovať na otázky, ktoré súd pokladal za najvýznamnejšie a ktoré uviedol až v odôvodnení svojho rozhodnutia.

4.5. Na záver namietali, že prvoinštančný súd nevykonával riadne dokazovanie listinami v zmysle § 204 CSP, nakoľko zo zápisníc z pojednávania vyplýva, že súd sa len oboznámil doterajším priebehom konania. Zo zápisníc z pojednávania nie je zrejme, s ktorými listinami sa súd oboznámil a s ktorými nie. Podľa názoru žalovaných zakladajú vyššie uvedené vady konania odňatie možnosti žalovaných konať pred súdom, prípadne inú vadu v konaní v zmysle § 365 ods. 2 písm. d) CSP.

4.6. Navrhli napadnutý rozsudok zmeniť tak, že súd žalobu zamietne a prizná žalovaným plnú náhradu trov konania, resp. rozsudok zruší a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu zhrnuli skutkové a právne závery súdu, ku ktorým dospel. Poukázali na to, že pokiaľ žalovaní vytýkajú súdu prvej inštancie, že nevykonali nimi navrhnuté dôkazy, ktoré boli údajne potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a to výsluch žalobcu 2/ a výsluch svedka N. D., s uvedenými návrhmi sa súd prvej inštancie relevantným spôsobom vysporiadal v napadnutom rozsudku v bode 65. odôvodnenia, z ktorého vyplýva, že súd na pojednávaní dňa 03.10.2024 zamietol návrh na vykonanie týchto dôkazov, nakoľko ich nepovažoval za potrebné, relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, bolo by to nadbytočné... V tejto súvislosti poukázali i na už súdom prvej inštancie uvádzanú nadbytočnosť výsluchu svedka N. D., keďže v deň, kedy údajne malo dôjsť k overeniu podpisu na zmluvách a k vykonaniu podpisu v Osvedčovacej knihe podpisov za r. 2016, bola žalobkyňa na svojom pracovisku (čoho dôkazom je potvrdenie zamestnávateľa k dochádzke, ktoré je súčasťou súdneho spisu, predkladané ako príloha k vyjadreniu žalobkyne 1/ zo dňa 14.07.2023).

5.1. Ďalší okruh odvolacích námietok žalovaných smeruje k záverom znaleckého posudku č. 1/2023 znalkyne A. D. O., ktorými námietkami sa zaoberal sám ustanovený znalec, na ktoré relevantným a odborným spôsobom reagoval, a tak ako bolo konštatované súdom prvej inštancie, žalovaní na odstránenie údajných nimi tvrdených rozporov a spornosti znaleckého posudku nenavrhl výsluch znalca, ani ďalšie znalecké dokazovanie, z tohto dôvodu táto odvolacia námietka žalovaných neobstojí.

5.2. Podľa žalobcov nie je možné stotožniť sa ani s odvolacím dôvodom žalovaných týkajúcim sa údajnej nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. V súvislosti s touto námietkou žalovaní produkujú odbornú teóriu a ustálenú judikatúru týkajúcu sa odôvodnenia súdneho rozhodnutia, žiadnym spôsobom však nereflektujú k tejto teoretickej rovine priamo na napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, táto odvolacia námietka je produkovaná výlučne vo všeobecnej rovine, bez konkrétnych okolností, v čom by mala spočívať nepreskúmateľnosť rozsudku. Argumenty žalovaných, ako i nimi napádané vady znaleckého posudku a rovnako zamietnutie návrhu na vykonanie dôkazu súd zahrnul do svojho odôvodnenia a podrobným spôsobom zdôvodnil. Nad rámec uvedeného, za nepreskúmateľné je možné považovať rozhodnutie súdu, ktoré by neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, príp. by rozhodnutie obsahovalo také zásadné vady, ktoré by mohli mať za následok justičný omyl ev. by išlo o vadu najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém. V opozite k odbornému názoru žalovaných vyjadrenému v rámci odvolania k nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je však vedený výlučne vo všeobecnej rovine, žalobcovia poukázali na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 245/2022 z 20. septembra 2022, v zmysle ktorého je „arbitrárosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov najčastejšie daná rozporom súvislostí právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04), uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 336/2019).“ O arbitrárosť súdneho rozhodnutia ide aj vtedy, ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne, ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

5.3. Podľa žalobcov, z hľadiska obsahu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, je potom možné dospieť k jednoznačnému záveru, že napadnutý rozsudok nie je arbitrárny, ani neodôvodnený, a práve naopak je založený na jasných a zrozumiteľných argumentoch, kedy sa súd prvej inštancie vysporiadal s argumentmi všetkých sporových strán, so závermi vyplývajúcimi z vykonaného dokazovania, ako aj s návrhmi strán na ďalšie dokazovanie, ktoré zamietol.

5.4. Záverom nesúhlasili ani s názorom žalovaných, že by i prípadné opomenutie procesného postupu súdu podľa ust. § 181 ods. 2 CSP spôsobilo takú vadu konania, ktorá by zakladala dôvodnosť zrušenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Konanie od podania žalobného návrhu až do vydania meritórneho konečného súdneho rozhodnutia na súde prvej inštancie trvalo viac ako 4 roky, bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, ktorého závery boli zrejmé každej sporovej strane, ktorá mala možnosť reagovať na všetky skutkové a právne okolnosti, ktoré v konaní vyšli najavo.

5.5. Žalobcovia mali za to, že súd prvej inštancie výsledky dokazovania jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, na základe čoho ich žalobnému návrhu vyhovel. Podľa ich názoru je odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie správne a presvedčivé, postup a závery súdu je možné považovať za objektívne, na základe čoho žalobcovia navrhli, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

6. V odvolacej replike žalovaní zotrvali na podanom odvolaní, zopakujúc kľúčové argumenty, o ktoré svoje odvolanie opierali. Predovšetkým porušenie práva na spravodlivý proces (keďže neboli vykonané navrhnuté dôkazy, a to konkrétne výsluch svedkyne N. D. a žalobcu 2/, ktorí mohli objasniť okolnosti pravosti podpisov na spornej listine), ďalej nepreskúmateľnosť rozsudku (a to z dôvodu, že odôvodnenie rozsudku neobsahuje dostatočné vysvetlenie, prečo boli niektoré dôkazy považované za nerelevantné alebo prečo boli zamietnuté), procesné pochybenia súdu (keďže súd nevykonal svoju povinnosť určiť sporné a nesporné skutkové tvrdenia v súlade s § 181 ods. 2 CSP, čím znemožnil stranám konania efektívne reagovať na najzásadnejšie otázky sporu). Súd sa pri rozhodovaní taktiež nedostatočne oboznámil s dôkazmi, keď zápisnice z pojednávania neobsahujú špecifikáciu listín, s ktorými sa súd oboznámil, čo vyvoláva pochybnosti o riadnom dokazovaní. Žalovaní zdôraznili, že výsluch svedkyne N. D. je nevyhnutný pre potvrdenie alebo vyvrátenie pravosti podpisov na spornej listine. Táto skutočnosť je kľúčová pre posúdenie zákonnosti dražby. Opätovne sa vyjadrili, že posudok č. 1/2023 znalkyne A. D. O. obsahuje procesné a metodologické nedostatky. Podľa názoru žalovaných neboli porovnávané podpisy z dostatočného počtu relevantných dokumentov, čím sa znižuje dôkazná hodnota posudku. Zohľadnenie týchto nedostatkov bolo kľúčové, avšak súd ich prehliadol.

7. Žalobkyňa 1/ sa vyjadrila k replike odvolateľov, zotrvajúc na tom, že odvolanie je nedôvodné. Mala za to, že súd prvej inštancie v súlade s § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku uviedol, čoho sa žalobcovia domáhali, aké skutočnosti tvrdili, aké dôkazy označili, aké prostriedky procesného útoku použili, ako sa vo veci vyjadrili žalovaní a aké prostriedky procesnej obrany použili, jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, odkázal na ustálenú rozhodovaciu prax, odôvodnenie rozsudku je presvedčivé. Zdôraznila, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou (v danom prípade niektoré rečnicke otázky odvolateľov, ich tvrdenia týkajúce sa spochybnenia záverov znalca a následného odborného vyjadrenia bez predloženia akéhokoľvek iného relevantného dôkazu, vyžadovanie výpovede zamestnankyne notárskeho úradu, ktorá mala osvedčovať podpis pred už takmer 10 rokmi a pod.), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek strany, ktorá je nespokojná s právnymi závermi, tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaných a následné vyjadrenia nie sú spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Žalovaní v odvolaní neprodukovali žiadne relevantné tvrdenia, s ktorými by sa už nevysporiadal súd prvej inštancie a ani na prípadné možné procesné pochybenia, ktoré by dosahovali takú mieru intenzity, ktorá by mohla znamenať porušenie práva. Všetky relevantné skutkové zistenia, vyplývajúce z obsahu spisu boli riadne uvedené v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý sa s podstatnými otázkami v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite vysporiadal. Ďalej poukázali na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, z ktorej vyplýva, že: pri námietke, že znalecký posudok trpí vadami, najvyšší súd opakovane konštatuje, že aj v tomto prípade sú žalovaní zaťažení dôkazným bremenom, tzn. že musia preukázať, že znalkyňa namietaným postupom porušila štandardy znaleckej činnosti, a preto znalecký posudok je v súdnom konaní nepoužiteľný. Tiež citovala uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 Cdo 205/2019: „Aj keď má strana sporu procesné oprávnenie navrhovať dôkazy, súd nemusí vykonať každý ňou navrhnutý dôkaz, musí však v rozhodnutí vysvetliť, prečo ho nevykonal...“. Zároveň zdôraznila, že v zmysle judikatúry aj právnej teórie platí, že nie každé procesné pochybenie súdu znamená, že bolo porušené právo na spravodlivý proces.

8. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP ods. 1) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a § 367 ods. 2 CSP prvá veta a contrario (odvolanie sa vzťahuje aj na žalovaného 3/, ktorý tvorí s ostatnými žalovanými – odvolateľmi nerozlučné spoločenstvo; porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované pod R 23/2010) rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v

napadnutom výroku I., ako aj v závislom výroku II. o nároku na náhradu trov konania a výroku III. o nároku na náhradu trov štátu, ako vecne správny potvrdil.

9. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a zásadne sa stotožnil s podstatnými skutkovými a právnymi závermi, na ktorých svoje rozhodnutie súd prvej inštancie založil. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre rozhodnutie o žalobe žalobcu, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

10. Východiskovo je zo strany odvolacieho súdu nevyhnutné poukázať na principiálnu zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a súvisiacu viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 380 CSP). Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných než stranou sporu v odvolaní vnesených námietok, s výnimkou väd týkajúcich sa podmienok konania, na ktoré je povinný prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 CSP). Z tohto vyplýva, že na iné pochybenia súdu prvej inštancie, mimo tých, ktoré namietol odvolateľ v odvolacej lehote, ktoré by inak mohli byť v zmysle ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, prihliadať nemôže, aj keď by takéto pochybenia zistil. Odvolací súd konštatuje, že nevzhladol žiaden nedostatok naplnenia podmienok konania.

11. Súčasne odvolací súd akcentuje, že v prvoinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

12. Odvolací súd pritom ani s prihliadnutím na argumenty prezentované odvolateľmi nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, keď odvolatelia neuviedli žiadne také nové relevantné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nebol vysporiadal, a ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o uplatnenom nároku vo vzťahu k odvolateľom. Iba prostý nesúhlas či polemika s rozhodnutím súdu nenapĺňa žalovanými vymedzené odvolacie dôvody. Dôvody preskúmaného rozsudku odvolací súd vyhodnotil ako správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na tieto odkazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a vo vzťahu ku konkrétnym odvolacím námietkam odvolací súd uvádza nasledovné, pričom len na okraj poznamenáva, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v oprávnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (II. ÚS 78/05).

13. Východiskovo odvolací súd v kontexte so žalovanými namietaným odvolacím dôvodom podľa ust. § 365 písm. b/ aj f/ CSP zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. IV.ÚS 252/2004 zo dňa 31.08.2004), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. I.ÚS 50/2004 zo dňa 03.03.2004). Do obsahu základného práva podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 3/1997 a II. ÚS 251/2003). Skutočnosť, že sa žalovaní s vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie, ako aj jeho skutkovými závermi nestotožnili, nemôže teda založiť záver o naplnení odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) alebo f) CSP. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, o akom žalobou uplatnenom nároku súd prvej inštancie konal, ako tento nárok právne kvalifikoval a na podklade akých dôvodov a dôkazov žalovaný nárok žalobcom priznal. Súd prvej inštancie teda zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a vznesené námietky. Vysvetlil tiež, že dokazovanie svedeckými výpoveďami navrhnutými žalovanými nevykonával z dôvodu nadbytočnosti. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalovaní (odvolatelia) sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňujú ešte neznamená, že závery v ňom

obsiahnuté nie sú správne. Napadnuté rozhodnutie nemožno preto považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné. Súd prvej inštancie svoj právny názor riadne odôvodnil, vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, pričom tu treba mať na zreteli, že iba samotná skutočnosť, že odvolatelia so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie nesúhlasia a nestotožňujú sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola procesná strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, či rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (k tomu pozri napr. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). V tomto smere odvolací súd dodáva, že odvolacia argumentácia žalovaných je z veľkej časti len zopakovaním ich argumentácie z prvoinštančného konania a kritikou toho, ako súd prvej inštancie pristupoval k riešeniu sporu medzi stranami, keď je zrejmé, že žalovaní ňou vyjadrujú predovšetkým nespokojnosť a nesúhlas s vyhodnotením skutkových okolností a vykonaných dôkazov a na to nadväzujúcim právnym posúdením veci a domáhajú sa akceptovania ich právneho názoru, čo samotné na založenie prípustnosti odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/, resp. aj f/ CSP postačujúcim nie je. Táto odvolacia námietka a argumentácia k nej sa vzťahujúca nebola uplatnená dôvodne.

14. Napadnutý rozsudok tak podľa názoru odvolacieho súdu nie je postihnutý ani vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia (ktorú vadu možno subsumovať pod žalovanými uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP). Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie nedáva žiadny podklad pre tvrdenie odvolateľov, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie

v dôvodoch svojho rozhodnutia zhrnul podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty sporových strán, uviedol, ako vyhodnotil jednotlivé dôkazy aj prečo nevykonal vo veci ďalšie navrhované dôkazy, poskytol teoretický výklad aplikovaných právnych predpisov, pričom jasne a zrozumiteľne vysvetlil, z akých konkrétnych dôvodov žalobe vyhovel. Za neodôvodnené či arbitrárne nemožno bez ďalšieho považovať jeho právne východiska spočívajúce v zistenom skutkovom stave a vyhodnotení výsledkov dokazovania. Odôvodnenie napadnutého rozsudku má podľa názoru odvolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, na ktoré odvolatelia poukazovali. V reakcii na odvolacie argumenty žalovaných odvolací súd uvádza, že za vadu konania podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv odvolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalovaní preto neopodstatnene namietajú, že im súd prvej inštancie nedostatočným, nepresvedčivým, až arbitrárnym odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP (súd prvej inštancie nevykonal všetky navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností), ktorý žalovaní skutkovo vymedzili tak, že súd prvej inštancie nevykonal výsluchy svedkyne N. D. ako pracovníčky notárskeho úradu, ktorá mala overovať pravosť podpisu žalobkyne 1/ a výsluch žalobcu 2/ ohľadne okolností uzatvorenia zmluvy o pôžičke, odvolací súd do pozornosti žalovaných dáva, že súd nie je povinný vykonať všetky dôkazy navrhnuté stranou sporu, ale rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 CSP). Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy nezodpovedá povinnosť súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy, ale povinnosť súdu

o vznesených návrhoch rozhodnúť s tým, že pokiaľ im nevyhovie, musí vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo tak neurobil. Inými slovami, súd nie je v civilnom sporovom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky nimi navrhované dôkazy. K procesným právam strany sporu teda nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie strane sporu. Ak súd rozhodne, že niektoré dôkazy nevykoná (napr. preto že sú podľa jeho názoru nadbytočné alebo bezvýznamné) nemožno to považovať za vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strán sporu.

15.1. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/100/2018 z 16.05.2018, z ktorého vyplýva, že vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu, ako aj prípustnosti jeho vykonania, je úlohou a doménou súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky súd v tomto rozhodnutí poukázal na to, že procesnému právu strany navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť

súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo a z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno odôvodniť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz bez relevantnej súvislosti s predmetom konania. Ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t.j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť (porovnaj rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/151/2019; sp. zn. 5Cdo/202/2018; sp. zn. 5Cdo/151/2019, sp. zn. 2Cdo/52/2022 a sp. zn. 7Cdo/5/2024).

15.2. V danom prípade žalobkyňa 1/ v konaní tvrdila, že podpis na záložnej zmluve, ktorá slúžila ako podklad pre vykonanie dražby ohľadne nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne 1/, nepatrí jej, teda že ona vlastnoručne danú zmluvu nepodpísala, čo má za následok jej absolútnu neplatnosť. Za účelom posúdenia tejto otázky (t.j. konkrétne posúdenia pravosti podpisu žalobkyne 1/ ako záložcu na záložnej zmluve zo dňa 10.08.2016) súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru písmoznalectvo, ktorý konštatoval že sporné (preskúmané) podpisy (podpis na záložnej zmluve, na návrhu na vklad záložného práva do katastra nehnuteľnosti a ani podpis v osvedčovacej knihe podpisov u notára) nie sú pravými podpismi pisateľky, od ktorej boli predložené porovnávacie podpisy (t.j. B. A.).

15.3. Pravidlá hodnotenia dôkazov sú upravené v článku 15 CSP, ako aj v ustanovení jeho § 191 CSP a spravujú sa teóriou voľného hodnotenia dôkazov. Dôkazy a tvrdenia strán hodnotí súd spolu podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva zákon. Pri hodnotení znaleckého posudku je vo všeobecnosti prijímaný záver, že hodnoteniu nepodliehajú znalecké závery v zmysle ich odbornej správnosti; súd však hodnotí presvedčivosť posudku, čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie znaleckého nálezu a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi (uznesenie Najvyššieho súdu z 24. mája 2011 sp. zn. 7Cdo/41/2010; m. m. 4Cdo/120/2021 z 28.02.2023). Vychádzajúc z uvedeného, súd hodnotí znalecký posudok komplexne, vrátane prípravy znaleckého skúmania, zadovažovania podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosť použitých metód a spôsob vyvodzovania záverov znalca. Súd teda pri hodnotení znaleckého posudku skúma jednak osobu znalca (či je zapísaný v zozname znalcov a to v príslušnom odbore) a ďalej skúma posudok z hľadiska materiálneho a formálneho. Z formálneho hľadiska súd skúma, či posudok spĺňa požiadavky podľa § 17 zákona o znalcoch. Z materiálneho hľadiska súd skúma obsah znaleckého posudku a obsah záveru znaleckého posudku. Pokiaľ ide o obsah znaleckého posudku, rozhodujúce je, či posudok obsahuje logickú analýzu skutočností, z ktorých znalec vychádzal, ktoré zistil z vlastného vyšetrovania a rozboru relevantných skutočností, či analyzoval všetky skutočnosti, ktoré mali byť hodnotené, alebo vybral len tie, ktoré podporujú jeho závery, tiež či nález obsahuje špecifikáciu metódy, ktorú znalec pri spracovaní posudku použil. Pokiaľ ide o obsah záveru znaleckého posudku, súd hodnotí, či záver je logickým a prirodzeným vyústením rozboru skúmaného materiálu, prípadne javov a skutočností, ku ktorým znalec prihliadal. Súd nemôže hodnotiť správnosť odborných záverov vyjadrených znalcom, ale v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov ich musí zhodnotiť vo vzťahu k skutkovým okolnostiam, ktoré vyplynuli z iných dôkazov, t.j. či znalec prihliadol ku všetkým skutočnostiam, s ktorými sa mal vysporiadať, či sú jeho závery podložené výsledkami konania a logicky odôvodnené a či nie sú v rozpore s výsledkami ostatných vykonaných dôkazov. Ak vzniknú alebo ďalej pretrvávajú o niektorej odbornej otázke pochybnosti, súd ich nemôže sám odstrániť vlastným názorom, ale musí znalcovi uložiť, aby (písomne alebo v rámci jeho výsluchu) podal vysvetlenie a vyjadril sa k doplňujúcim otázkam či námietkam strán k znaleckému posudku.

15.4. Opätovne odvolací súd do pozornosti žalovaných dáva, že odbornú otázku týkajúcu sa odborného procesu vypracovania, resp. vyhotovenia znaleckého posudku súd ako ani strany sporu nie sú spôsobilé hodnotiť. Ak teda znalec prijal odborný záver, že predložený porovnávací materiál bol postačujúci pre vykonanie znaleckého dokazovania (ktorú skutočnosť žalovaní namietali), tak súd nie je spôsobilý predmetný záver znalca vyhodnotiť ako ne/správny či ne/dôvodný. Navyše sa k týmto námietkam znalec vyjadril v odbornom vyjadrení. Rovnako pokiaľ žalovaní v podanom odvolaní namietali „procesné a metodologické nedostatky“ znaleckého posudku, resp. mali za to, že „bolo na mieste, aby sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či je vylúčené, že sa podpisom ako je na spornej listine uvedené, nemohla

žalobkyňa podpísať úmyselne sama, a to zámerne iným spôsobom ako sa obvykle podpisovala“, uvedené je len zopakovaním ich argumentácie z prvoinštančného konania, s ktorou sa súd vo svojom rozsudku vysporiadal. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že žalovaným bol daný dostatočný časový a procesný priestor na podanie námietok proti znaleckému posudku, resp. na požadovanie jeho doplnenia, čo žalovaní napokon aj využili (viď ich písomné podanie zo dňa 03.07.2023 na č.l. 511 spisu). K týmto námietkam ustanovená znalkyňa podrobne a vyčerpávajúco poskytla odborné vyjadrenie (č.l. 634 a nasl.), v ktorom sa zreteľne vyjadrila tak k žalovaným namietaným vadám znaleckého posudku, ako aj k otázke novej zámernej zmeny podpisu, ohľadne ktorej znalkyňa uviedla, že „neboli zistené znaky poukazujúce na úmyselne pozmenený podpis“. Zároveň uviedla, že boli zistené znaky typické pre podpisy nepravé, vyhotovené pravdepodobne inou osobou, ktorá musela pravé podpisy žalobkyne 1/ poznať. Avšak skutočnosť, kto v skutočnosti podpísal záložnú zmluvu, nebola predmetom znaleckého skúmania, keď táto otázka by zjavne presahovala potreby tohto súdneho konania a rozhodnutia súdu vo veci [inými slovami, skutočnosť, či podpis žalobkyne 1/ sfaľšoval priamo žalobca 2/ alebo iná osoba, nebola pre rozhodnutie súdu v tejto právnej veci vôbec relevantná a tvrdenia žalovaných, že žalobkyňa 1/ sa podpísala zámerne iným podpisom ako obvykle používala, sa nepreukázali (viď odborné vyjadrenie znalca) a že ako dcéra žalobcu 2/ bola s prípadným (podvodným) konaním žalobcu 2/, ktorý je trestne stíhaný, uzročená a súhlasila s ním, sú čisto špekulatívneho charakteru a bez akejkoľvek opory vo vykonanom dokazovaní]. Ako na to správne poukázal súd prvej inštancie, žalovaní následne nežiadali vykonať ani nové znalecké dokazovanie, ani dodatočný výsluch znalca. Na nimi konkrétne formulované námietky dostali relevantnú odpoveď v konaní pred súdom prvej inštancie (to, že sa so závermi súdu nestotožňujú a opakovane sa domáhajú uznania ich argumentácie a tými istými námietkami spochybňujú výsledky dokazovania a ich hodnotenie súdom, nemôže založiť dôvodnosť odvolania proti rozsudku), preto v tomto smere niet postupu a rozhodnutiu súdu prvej inštancie čo vytknúť.

15.5. Výhrady žalovaných, že súd prvej inštancie sa „nedostatočne zaoberal námietkami žalovaných k znaleckému posudku č. 1/2023 dňa 05.05.2023 a len mechanicky bez hlbšej analýzy prevzal tvrdenia znalkyne“ nie sú preto namieste. Na odbornú otázku, ktorú nebol oprávnený posúdiť súd samotný (pravosť podpisu určitej osoby na zmluve), bola zo strany znalca ako osoby odborne spôsobilaj zodpovedať túto otázku, daná jednoznačnou odpoveď, pričom znalecký posudok aj v spojení s odborným vyjadrením znalca je aj podľa odvolacieho súdu z hľadiska zodpovedania znaleckej úlohy úplný, presvedčivý, logicky zdôvodnený, nevykazujúci vady ani po obsahovej ani po formálnej stránke, a preto nijako nepochybil súd prvej inštancie, pokiaľ z prijatých záverov znalca v odbornej otázke vychádzal, keď ani nebol oprávnený odbornú správnosť týchto záverov spochybňovať.

15.6. Navyše odvolací súd poukazuje na to, že závery znaleckého posudku súd v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyhodnocoval nie iba jednotlivo, ale v súvislosti aj s ďalším dôkazom predloženým žalobkyňou 1/, a to potvrdením jej vtedajšieho zamestnávateľa, že v deň, kedy mala byť záložná zmluva uzavretá (t.j. účastníkmi podpísaná a na notárskom úrade v Žiline osvedčená pravosť podpisov), bola žalobkyňa 1/ prítomná na pracovisku v Bratislave, a to v čase od 7:32 hod. do 17:00 hod. daného dňa (č.l. 204, resp. 530 spisu).

15.7. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že len samotné spochybňovanie procesu dokazovania, skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika

s rozhodnutím súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní sporu, ako odvolacie dôvody, ktoré žalovaní vymedzili, neobstoja.

15.8. V nadväznosti na uvedené, nemožno sa stotožniť ani s námietkami odvolateľov, že súd nevykonával ďalšie dôkazy, ktoré navrhovali, (že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené - § 365 ods. 1 písm. g/ CSP). Súdom prvej inštancie po skutkovej stránke ustálené, že podpis na záložnej zmluve (a v osvedčovacej knihe) nie je pravým podpisom žalobkyne 1/ ako záložcu, preto po právnej stránke záložnú zmluvu posúdil ako absolútne neplatný právny úkon. Tieto skutkové zistenia však žalovaní namietali, domáhajúc sa vykonania ďalšieho dokazovania, a to výsluchu žalobcu 2/ k okolnostiam uzavretia zmluvy o pôžičke a záložnej zmluvy a výsluchu svedkyne D. ako bývalej zamestnankyne notárskeho úradu, ktorá mala osvedčiť podpisy účastníkov na záložnej zmluve. Súdom prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku vysporiadal s návrhmi na vykonanie týchto dôkazov, ktoré zamietol, považujúc ich vykonanie za nevhodné a nadbytočné. S jeho odôvodnením aj v tejto časti sa odvolací súd stotožňuje, pričom na doplnenie poukazuje na to, že skutočnosti, ohľadne ktorých sa mala svedkyňa N. D. vypočuť, sú za znamenané v jej písomnom vyjadrení zo dňa 12.09.2022, ktoré bolo predložené vo forme notárskej zápisnice (viď č.l. 291 spisu). V tomto vyjadrení menovaná uviedla, že žalobkyňu 1/ osobne nepozná a nemôže si ani pamätať okolnosti osvedčovania jej podpisov z roku 2016. Zároveň uviedla, že ona vždy osvedčovala podpisy po predložení dokladu totožnosti, alebo potvrdením totožnosti

osoby dvoma svedkami. Vzhľadom na obsah tohto vyhlásenia nie je dôvodné predpokladať, že by sa svedkyňa na pojednávaní pred súdom vyjadrila inak než vo svojom predchádzajúcom písomnom vyjadrení, že by si okolnosti osvedčovania podpisov jej neznámej osoby pamätala presnejšie (a to jednak vzhľadom na dobu, kedy sa mali podpisy žalobkyne 1/ osvedčovať a množstvo iných ňou za dané obdobie vykonaných administratívnych úkonov vrátane osvedčovania pravosti podpisov rôznych osôb, by sa svedkyňa nemohla s istotou vyjadriť, či práve žalobkyňa 1/ sa osobne dostavila na notársky úrad overiť pravosť svojho podpisu – keď už v písomnom vyjadrení uvádza, že si také skutočnosti pamätať ani nemôže, a jednak je zrejmé, že svedkyňa by samu seba neprivedla do takého postavenia, aby priznala akékoľvek pochybenie pri výkone svojich pracovných činností v rozpore so zákonom). S predmetným vyjadrením boli pritom sporové strany osobitne oboznámené na pojednávaní zo dňa 27.10.2022 (č.l. 342 spisu), na ktorom bolo toto vyjadrenie prečítané. Výsluch tejto svedkyne by teda nepriniesol zistenie nových (a rozhodných) skutočností v konaní, a preto správne súd prvej inštancie usúdil, že vykonanie tohto dôkazu navrhovaného žalovanými by bolo nadbytočné a nevhodné. Uvedené platí rovnako, aj pokiaľ ide o žalovanými požadovaný výsluch žalobcu 2/. Žalobca 2/ učinil v konaní taktiež písomné vyjadrenie zo dňa 20.06.2022 (č.l. 171 spisu), v ktorom opísal okolnosti relevantné pre toto súdne konanie, a to že z dôvodu strachu o seba a svoju rodinu žalobkyňu 1/ predtým vystríhal (a podnecoval k tomu), aby nenamietala pravosť svojho podpisu na záložnej zmluve (a to aj pod výstrahou rôznych vyhrožok), avšak následne – po tom, čo mu bola premenená podmienka – jej už povedal, že môže povedať pravdu a pred súdom tvrdiť, že podpis nie je jej. Pokiaľ potom súčasne žalobca 2/ v tomto vyjadrení tvrdil aj neplatnosť zmluvy o pôžičke (reálne neodovzdanie peňazí) a toto vyjadrenie v trestnom konaní zmenil a naopak potvrdil, že k pôžičke predsa došlo, uvedené nemožno vzťahovať aj na okolnosti uzatvorenia záložnej zmluvy a z uvedeného vyvodit' (ako to prezentuje zástupca žalovaných), že záložná zmluva bola platne uzavretá. Zmluva o pôžičke a záložná zmluva sú dva rôzne právne úkony, dve samostatné právne skutočnosti. Záložnú zmluvu mala podpísať len a výlučne žalobkyňa 1/, ktorá v konaní konzistentne tvrdí, že túto zmluvu nepodpísala (ani nebola dať úradne overiť pravosť podpisu na tejto zmluve) a nevyplýva ani z iných skutkových tvrdení sporových strán, ani zo samotnej zmluvy, že by pri jej uzavretí mala byť ako svedok prítomná iná osoba, ktorá by mohla pred súdom vypovedať, ako svojimi zmyslami dané skutočnosti vnímala. Zároveň nie je dôvodné predpokladať, že by žalobca 2/ v tomto konaní akokoľvek „zmenil“ svoje predchádzajúce vyjadrenie ohľadne záložnej zmluvy, pretože ide o tvrdenia súladné s tvrdeniami žalobkyne 1/ (a teda podporujúce skutkové tvrdenia strany žalobcov, o ktoré opierajú dôvodnosť podanej žaloby). Výsluch žalobcu 2/, na ktorom žalovaní trvali, by potom aj podľa názoru odvolacieho súdu nemohol nič zmeniť na správnosti skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a z neho prameniacych právnych záverov, a v neposlednom rade by rozhodne nijako nespochybnil odborné závery znaleckého posudku, o ktorý sa rozhodnutie súdu prvej inštancie v základe opieralo.

16.

K porušeniu povinnosti súdu podľa § 181 ods. 2 CSP (absencia predbežného právneho posúdenia) vedúcej k prekvapivosti súdneho rozhodnutia odvolací súd uvádza, že Civilný procesný poriadok stojí na zásade predvídateľnosti rozhodnutí súdu, ktorá je považovaná za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty čo v praxi znamená, že strana sporu musí mať zaručenú možnosť vyjadriť sa možnej aplikácii určitého ustanovenia právneho predpisu, resp. inštitútu na zistený skutkový stav. Predvídateľné je teda také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Sporové strany by nemali byť zaskočené možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočené takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami. Prekvapivým je rozhodnutie založené na iných skutkových a právnych dôvodoch, než ktoré boli stranami produkované, resp. na skutočnostiach, ktoré z vykonaného dokazovania nevyplývajú (v danom prípade, ak by neplatnosť zmluvy vyvodil súd z iného dôvodu, než ktorý uviedla žalobkyňa 1/, a ktorý bol predmetom dokazovania, čo v podmienkach prejednávanej veci nebolo splnené).

16.1

Najvyšší súd sa osobitne zaoberal ust. § 181 ods. 2 CSP, keď s poukazom na svoju aktuálnu rozhodovaciu činnosť (sp. zn. 7Cdo 111/2020, 1Obdo 92/2018, 2Obdo 56/2020 – publikované ako R 60/2021, pozn.) zdôraznil, že cieľom tohto ustanovenia je „... zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho je jeho cieľom zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne

bezvýznamné...“. Neuvedenie predbežného posúdenia nebráni stranám v uplatňovaní ich ďalších procesných práv. Práve možnosť namietať nedostatok právneho posúdenia v odvolacom konaní je dôvodom, pre ktorý nejde o porušenie práva na spravodlivý proces, pretože táto vada nedosahuje túto intenzitu a jej nedostatok možno zhojiť v odvolacom konaní. Poukazujúc aj na judikatúru ústavného súdu (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) konštatoval, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, a nie v rámci postupu podľa (vtedajšieho) § 118 ods. 2 O. s. p., vyjadrí svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci (porov. aj uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/3/2016 z 22. marca 2017, uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/211/2013 z 13. mája 2014). Ako konštatoval aj ústavný súd, „ak sudca dané zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie § 181 ods. 2 CSP žiadnym spôsobom nediskvalifikuje stranu sporu napríklad v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve zhrnúť svoje návrhy na záver pojednávania a pod.“ (I. ÚS 643/2022). Striktné nedodržanie postupu podľa § 181 ods. 2 CSP zo strany súdu teda samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle porušenia práva na spravodlivý proces.

16.2

Preskúmaním obsahu spisu bolo pritom zistené, že predbežné právne posúdenie bolo súdom prvej inštancie poskytnuté na prvom pojednávaní zo dňa 20.06.2022 (konkrétne na č.l. 155 spisu). Pokiaľ potom v konaní žalobkyňa 1/ tvrdila neplatnosť záložnej zmluvy, pretože ju nepodpísala (a naopak žalovaní hájili svoj právny názor, že zmluva je platná), potom týmto smerom (ohľadne týchto zrejmych sporných skutočností medzi stranami) bolo následne zamerané a vykonávané dokazovanie, k jeho výsledkom sa obidve strany mali možnosť sa vyjadriť (túto možnosť samotní odvolatelia aj využili, keď sa písomne vyjadrili k znaleckému posudku, vytykali mu vady – rovnaké, aké namietali aj v odvolaní - a požadovali doplniť vyjadrenie znalca v otázke možného úmyselného pozmenenia podpisu samotnou žalobkyňou) a zvoliť ďalšie prostriedky procesného útoku alebo obrany, a to predtým, než bolo nariadené pojednávanie, na ktorom bolo vyhlásené skončenie dokazovania a následne rozsudok vo veci. V žiadnom prípade potom nemožno rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré vychádzalo zo skutkových tvrdení žalobkyne 1/, ktoré boli preukázané aj vykonaným dokazovaním, hodnotiť ako pre odvolateľov prekvapivé, porušujúce ich právo na spravodlivý proces.

17.

K uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t.j. že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 a 2 CSP a to pokiaľ súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov sporových strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov sporových strán, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z príslušných ustanovení zákona. Napadnutému rozsudku vo vzťahu k odvolaním napadnutým výrokom nemožno vytknúť, že skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, že súd nebral do úvahy skutočnosti, ktoré vyplývali z dokazovania, alebo naopak, vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Medzi hodnotením dôkazov a skutkovými zisteniami, ktoré súd uviedol vo svojom rozhodnutí, nie je logický rozpor. Preto odvolací súd dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený.

18.

Ani pokiaľ ide o tvrdené zanedbanie povinnosti súdu riadne sa oboznámiť s listinnými dôkazmi v spise nemožno dať odvolateľom za pravdu. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie na prvom pojednávaní zo dňa 20.06.2022 riadne oboznámil listinné dôkazy tvoriace obsah spisu (viď č.l. 160 spisu), následne osobitne oboznámil ďalšie listinné dôkazy na pojednávaní zo dňa 27.10.2022, zároveň v priebehu konania boli všetky písomné podania riadne zasielané stranám sporu (resp. ich zvoleným právnym zástupcom), aby sa k nim mohli vyjadriť (či už písomne, alebo na pojednávaní) a napokon na poslednom pojednávaní zo dňa 03.10.2024 bol oboznámený celý doterajší priebeh konania, vrátane

obsahu pripojených spisov, pričom súd si ozrejml, čo vyplýva z doposiaľ vykonaných dôkazov, na akých procesných návrhoch strany trvajú (a od ktorých naopak upúšťajú) a predovšetkým na otázku súdu, či sporové strany žiadajú, aby súd vykonal na pojednávaní oboznamovanie „s obsahom listinných dôkazov, ktoré sú obsahom spisového materiálu, s poukazom na to, že všetky vyjadrenia žalobcov, žalovaných s prílohami listinných dôkazov boli stranám sporu navzájom súdom riadne doručené, strany uvádzajú, že nie.“. Vzhľadom na to súd prvej inštancie konštatoval, že postupuje podľa § 204 CSP upúšťa od vykonania dokazovania prečítaním listinných dôkazov. Túto odvolaciu námietku nemožno potom hodnotiť inak ako dôvodnú a navyše je zjavne účelová.

19.

Napokon k námietke žalovaných, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd len v stručnosti uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade, v ktorom zo správnych skutkových záverov vyvodil súd prvej inštancie správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, ani táto namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená.

20.

Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti odvolací súd nepovažuje odvolateľmi uplatnené námietky voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie za dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Vzhľadom na potvrdenie rozsudku čo do veci samej vykazujú vecnú správnosť aj od úspechu v spore sa odvíjajúce výroky o trovách prvoinštančného konania a o trovách štátu, vo vzťahu ku ktorým napokon žalovaní ani osobitnú odvolaciu argumentáciu neprodukovali.

21.

Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, keď žalobcom, ktorí mali v odvolacom konaní úspech v plnom rozsahu, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešným žalovaným 1a/ až 1c/ a 2/ v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným rozhodnutím. Žalobcom voči žalovanému 3/ právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žalovaný 3/ bol v odvolacom konaní nečinný a na podania žalobcov a ani ostatných žalovaných produkovaným v odvolacom konaní nereagoval.

22.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za nej koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona [zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov].

V Žiline, dňa 29. októbra 2025.

JUDr. Vladimír Topoľančík

predseda senátu

JUDr. Eva Malíková

člen senátu

JUDr. Roman Tichý

člen senátu